

ฉบับพิเศษ หน้า ๑
เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๕๘ ราชกิจจานุเบกษา ๕ ธันวาคม ๒๕๑๘

พระราชกฤษฎีกา

พระราชทานอภัยโทษเนื่องในโอกาสพระราชพิธี

เฉลิมพระชนมพรรษา ครบสี่รอบ

พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นว่า เนื่องในโอกาสที่ได้มีพระ
มาชุครบสี่รอบ ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๘ ซึ่งนับเป็นโอกาสกษัต
สมัยที่สำคัญ สมควรพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องราชทัณฑ์

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๒๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๕ ธันวาคม ๒๕๑๘

เพื่อเป็นการให้โอกาสแก่บุคคลเหล่านั้นบำเพ็ญตนเป็นพลเมืองดี
อันจะเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕๒ และมาตรา ๑๕๖ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และมาตรา ๒๖๑ ทวิ แห่ง
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม
โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา
ความอาญา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๗ จึงทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกา
พระราชทานอภัยโทษเนื่องในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนม-
พรรษา ครบสี่รอบ พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕
ธันวาคม ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“นักโทษเด็ดขาด” หมายความว่า ผู้ซึ่งในวันที่พระราช
กฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เป็นนักโทษเด็ดขาดตามพระราชบัญญัติ
ราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๕ นักโทษตามพระราชบัญญัติ
เรือนจำทหาร พุทธศักราช ๒๔๗๕ ผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตาม

มาตรา ๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร และผู้ต้อง
โทษตามคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ

“ผู้ต้องกักขัง” หมายความว่า ผู้ต้องโทษกักขังแทนโทษ
จำคุก หรือผู้ต้องกักขังแทนค่าปรับ ที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง
ของศาลถึงที่สุด ก่อนหรือในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

“กำหนดโทษตามคำพิพากษา” หมายความว่า กำหนดโทษ
ซึ่งศาลได้กำหนดไว้ในคำพิพากษา และระบุไว้ในหมายแจ้งโทษ
เมื่อคดีถึงที่สุด หรือกำหนดโทษตามคำสั่งซึ่งได้ส่งตามมาตรา
๑๗ แห่งธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร หรือกำหนดโทษ
ตามคำสั่งของหัวหน้าคณะปฏิวัติ หรือกำหนดโทษดังกล่าวที่ได้
ลดโทษลงแล้วโดยการได้รับพระราชทานอภัยโทษ หรือโดยเหตุ
อื่น ถ้ามี

“ต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกศาล
พิพากษาให้ลงโทษจำคุก ไม่ว่าจะในกรณีความผิดคดีเดียวหรือ
หลายคดี โดยมีได้ถูกศาลพิพากษาให้เพิ่มโทษฐานกระทำความ
ผิดอีก ตามมาตรา ๘๒ หรือมาตรา ๘๓ แห่งประมวลกฎหมาย
อาญา หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๔ ผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราช
กฤษฎีกานี้ ต้องมีตัวอยู่ในความควบคุมของทางราชการ หรือ

ฉบับพิเศษ หน้า ๔

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๕ ธันวาคม ๒๕๑๘

ถูกกักขังไว้ในสถานที่หรือที่อาศัยที่ศาลหรือทางราชการกำหนด
ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับติดต่อกันไปจนถึงวันที่ออก
หมายหรือคำสั่งปล่อยหรือลดโทษตามวิธีการที่บัญญัติไว้ใน
พระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๕ นักโทษเด็ดขาดหรือผู้ต้องกักขังดังต่อไปนี้ ให้
ได้รับพระราชทานอภัยโทษปล่อยตัวไป

(๑) ผู้ต้องกักขัง

(๒) ผู้ต้องโทษจำคุกไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือ
หลายคดี ซึ่งมีกำหนดโทษตามคำพิพากษาที่จะต้องได้รับต่อไป
เหลืออยู่รวมกันไม่เกินหกเดือน นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้
ใช้บังคับ

(๓) ผู้มีลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) เป็นคนพิการ โดยตาบอดทั้งสองข้าง มือหรือ
เท้าด้วนทั้งสองข้างหรือเป็นคนทุพพลภาพมีลักษณะอันเห็นได้
ชัด ซึ่งในกรณีหลังนี้แพทย์ของทางราชการไม่น้อยกว่าสองคน
ได้ตรวจรับรองเป็นเอกฉันท์ว่าไม่สามารถประกอบการทำงาน
เลี้ยงชีพได้ตลอดชีวิต

(ข) เป็นคนเจ็บป่วยด้วยวัณโรค โรคเรื้อน โรค
มะเร็ง หรือโรคจิต ซึ่งทางการแพทย์สามารถรักษาได้แล้ว

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๕ ธันวาคม ๒๕๑๘

ไม่น้อยกว่าสามเดือนในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ และแพทย์ของทางราชการไม่น้อยกว่าสองคนได้ตรวจรับรองเป็นเอกฉันท์ว่าไม่สามารถจะรักษาในเรือนจำให้หายได้ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ต้องได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่าห้าปี หรือไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒ ของโทษตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา

(ค) เป็นหญิงซึ่งแพทย์ของทางราชการตรวจรับรองว่ามีครรภ์ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี โทษจำคุกตามกำหนดโทษตามคำพิพากษาที่จะต้องได้รับต่อไปเหลืออยู่รวมกันไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

(ง) เป็นหญิงซึ่งต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒ ของโทษตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา

(จ) เป็นคนมีอายุตามที่ปรากฏในทะเบียนราษฎรว่าของเรือนจำ ไม่ต่ำกว่าหกสิบปีบริบูรณ์ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี

ได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่าห้าปี หรือไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒ ของโทษตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา

(ฉ) เป็นผู้ต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก และมีอายุตามที่ปรากฏในทะเบียนรายตัวของเรือนจำยังไม่ครบยี่สิบปีบริบูรณ์ในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี ได้รับโทษจำคุกมาแล้วถึงวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๒ ของโทษตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา

(ช) เป็นผู้ต้องโทษจำคุกเป็นครั้งแรก และโทษตามกำหนดโทษตามคำพิพากษา ไม่ว่าจะในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี มีกำหนดจำคุกรวมกันไม่เกินหนึ่งปี

(ซ) เป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นเยี่ยม และไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดี โทษจำคุกตามกำหนดโทษตามคำพิพากษาที่จะต้องได้รับต่อไปเหลืออยู่รวมกันไม่เกินสองปี นับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ

(๔) ผู้ได้รับพักการลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ หรือกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร ซึ่งมีได้ปฏิบัติฝึกงานในแห่งการพักการลงโทษ

มาตรา ๖ นักโทษเด็ดขาดซึ่งมิได้รับพระราชทานอภัยโทษ
ปล่อยตัวไปตามมาตรา ๕ ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษลดโทษ
แต่เพียงกรณีหนึ่งกรณีใด ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ต้องโทษประหารชีวิต ให้ลดลงเป็นโทษจำคุก
ตลอดชีวิต

(๒) ผู้ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิต ให้ลดลงเป็นโทษจำคุก
ห้าสิบปี โดยให้นับแต่วันที่ต้องรับโทษ เว้นแต่กรณีที่จะต้อง
นับโทษต่อจากคดีอื่น ให้นับโทษต่อจากคดีอื่นนั้น

(๓) ผู้ต้องโทษจำคุกไม่ถึงตลอดชีวิต ให้ลดจากกำหนด
โทษตามคำพิพากษาตามลำดับชั้นนักโทษเด็ดขาดตามกฎหมาย
ว่าด้วยราชทัณฑ์ ดังต่อไปนี้

ชั้นเยี่ยม	๑ ใน ๒
ชั้นดีมาก	๑ ใน ๓
ชั้นดี	๑ ใน ๔
ชั้นกลาง	๑ ใน ๕
ชั้นเลว	๑ ใน ๖
ชั้นเลวมาก	๑ ใน ๗

(๔) ผู้ต้องโทษจำคุกเพราะความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท และไม่เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย และในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ผู้นั้นไม่มีคดีอื่น ไม่ว่าในกรณีความผิดคดีเดียวหรือหลายคดีที่ต้องรับหรือจะต้องรับโทษจำคุกอยู่ด้วย ให้ลดจากกำหนดโทษตามคำพิพากษาลง ๒ ใน ๓

มาตรา ๗ นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานเรือนจำมาแล้วไม่น้อยกว่าหกเดือนในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ ไม่ว่าจะได้รับพระราชทานอภัยโทษลดโทษตามมาตรา ๖ ด้วยหรือไม่ ให้ได้รับพระราชทานอภัยโทษลดโทษลงเป็นพิเศษอีกหนึ่งปี

มาตรา ๘ นักโทษเด็ดขาดผู้ต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดภายหลังวันที่พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๑๘ ใช้บังคับ ในลักษณะความผิดดังต่อไปนี้ ไม่อยู่ในข่ายได้รับพระราชทานอภัยโทษตามพระราชกฤษฎีกานี้

(๑) ความผิดต่อองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี รัชทายาท และผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายในราชอาณาจักร และความผิดต่อความมั่นคงของรัฐภายนอกราชอาณาจักร ตามประมวลกฎหมายอาญา

(๒) ความผิดตามมาตรา ๑๕๐ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๑๖ มาตรา ๒๑๗ มาตรา ๒๑๘ มาตรา ๒๒๐ วรรคท้าย มาตรา ๒๒๒ มาตรา ๒๒๔ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๒ มาตรา ๒๘๓ และมาตรา ๒๘๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(๓) ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการกระทำอันเป็นคอมมิวนิสต์

(๔) ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยฝิ่น และกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ

มาตรา ๕ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ ผู้พิพากษาศาลแห่งท้องที่ หรือตุลาการศาลทหารแห่งท้องที่หนึ่งคน และอัยการแห่งท้องที่หรืออัยการทหารแห่งท้องที่หนึ่งคน รวมสามคนเป็นคณะกรรมการ มีหน้าที่ตรวจสอบผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษ และส่งรายชื่อต่อศาลแห่งท้องที่ให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เพื่อความสะดวกแก่ศาลแห่งท้องที่นั้นพิจารณาออกหมายสั่งปล่อยหรือลดโทษ แล้วแต่กรณี

ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ซึ่งถูกลงโทษจำคุกตามมาตรา ๑๗ ของธรรมนูญการปกครองราชอาณาจักร และผู้ต้องโทษตามคำสั่ง

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๕ ธันวาคม ๒๕๑๘

ของหัวหน้าคณะปฏิวัติซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษ ให้คณะกรรมการดังกล่าวในวาระหนึ่งมีหน้าที่ตรวจสอบและส่งรายชื่อต่อนายกรัฐมนตรีให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ เพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาออกคำสั่งปล่อยหรือลดโทษ แล้วแต่กรณี

เมื่อได้มีหมายหรือคำสั่งปล่อยหรือลดโทษแล้ว ให้คณะกรรมการทำบัญชีผู้ซึ่งได้รับพระราชทานอภัยโทษ เก็บไว้ที่เรือนจำหนึ่งฉบับ ส่งศาลหนึ่งฉบับ ส่งกระทรวงมหาดไทยหนึ่งฉบับ และมูลเกล้าฯ ถวาย อีกหนึ่งฉบับ

ถ้าการแต่งตั้งกรรมการบางคนตามวาระหนึ่ง จะไม่สะดวกในการปฏิบัติ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการตามที่เหมาะสมควรเป็นกรรมการแทนได้

มาตรา ๑๐ ในส่วนที่เกี่ยวกับนักโทษตามกฎหมายว่าด้วยเรือนจำทหาร ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแต่งตั้งข้าราชการเป็นคณะกรรมการตามที่เหมาะสมควร มีหน้าที่ตรวจสอบผู้ซึ่งจะได้รับพระราชทานอภัยโทษ และส่งรายชื่อต่อศาลทหารกรุงเทพ ศาลมณฑลทหาร หรือศาลจังหวัดทหาร แล้วแต่กรณี ให้เสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๑

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๕ ธันวาคม ๒๕๑๘

บังคับ เพื่อความสะดวกแก่ศาลทหารดังกล่าวพิจารณาออกหมาย
สั่งปล่อยหรือลดโทษ แล้วแต่กรณี

ให้นำมาตรา ๘ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับโดย
อนุโลม

การปล่อยตัวตามมาตรา ๕ (๓) (๗) หรือการลดโทษตาม
มาตรา ๖ (๓) ให้เทียบชั้นนักโทษตามกฎหมายว่าด้วยเรือนจำ
ทหารกับชั้นนักโทษเด็ดขาดตามกฎหมายว่าด้วยราชทัณฑ์ ดัง
ต่อไปนี้

ชั้นสามัญ	เทียบชั้นกลาง
ชั้นดี	เทียบชั้นดีมาก
ชั้นดีมาก	เทียบชั้นเยี่ยม

ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการนำบทบัญญัติแห่งพระราช
กฤษฎีกานี้มาใช้บังคับแก่นักโทษตามกฎหมายว่าด้วยเรือนจำ
ทหาร นอกจากที่ได้บัญญัติไว้แล้วในพระราชกฤษฎีกานี้ ให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมพิจารณาสั่งเทียบกรณีให้ขึ้นไป
ตามบทบัญญัติแห่งพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๑๑ ให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม และรัฐมนตรี

ฉบับพิเศษ หน้า ๑๒

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๒๔๘ ราชกิจจานุเบกษา ๕ ธันวาคม ๒๕๑๘

ว่าการกระทรวงยุติธรรม รักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้ ใน
ส่วนที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของตน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ เนื่อง
ในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระชนมายุครบสิ่รอบ
ในวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๘ ซึ่งนับเป็นโอกาสจิตสมัยที่สำคัญ สมควร
ที่จะได้มีการพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องราชทัณฑ์ เพื่อเป็น
พระมหากรุณาธิคุณ และให้โอกาสแก่บุคคลเหล่านั้น บำเพ็ญตบะ
ผลเมืองดี อันจะเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติสืบไป จึงจำเป็นต้อง
ตราพระราชกฤษฎีกานี้